

Přírodní památky Vysočiny: Unikátní Rašeliniště Kaliště, kam jezdili botanici už před sto lety

24.5.2024 - Marie Beňová | Krajský úřad Kraje Vysočina

Kraj Vysočina aktuálně připravuje projekt na revitalizaci Hamerského potoka lemujícího vzácnou lokalitu.

„V první polovině sedmdesátých let byl potok z důvodu zemědělského využití okolní krajiny napřímen a zahlouben. Naším cílem je uměle vytvořené koryto revitalizovat, zmeandrovat, strhnout okolní drn a vytvořit mělké vodní deprese. Tyto úpravy by měly pomoci zvýšit hladinu podzemní vody, která pozitivně ovlivní rozvoj mokřadního ekosystému a biodiverzitu,“ informoval radní Kraje Vysočina pro oblast životního prostředí Pavel Hájek s tím, že takto vzniknou vhodné podmínky pro život chráněných druhů rostlin a živočichů.

Kalištské rašeliniště přírodovědci navštěvovali už před desítkami let, kdy je vlak zavezl až na blízkou stanici Jihlávka. Odtud přicházeli vybaveni nářadím, aby se o rezervaci mohli postarat a posledním vlakem se vraceli zpět. Území bylo v minulosti částečně odvodněno a došlo ke zkulturnění okrajových částí. „Kvůli ústupu tradičního hospodaření podlehla významná část lokality sukcesy dřevin, přesto se díky obnově hospodaření na nejcennějších částech dnešní rezervace podařilo zachovat velice cennou rašeliništní vegetaci,“ uvedl radní Pavel Hájek. Kromě výrazných květů chráněného prstnatce májového je mezi obcemi Jihlávka a Kaliště k vidění také vachta trojlístá, rosnatka okrouhlolistá, klikva bahenní nebo ostrice šlahounovitá a mokřadní, které patří k pozůstatkům doby ledové.

Necelé dva kilometry od kalištské lokality je k vidění další památka – přírodní rezervace a evropsky významná lokalita V Lisovech. „Představuje typickou ukázkou rašelinných luk a mokřadů vázaných na široké a mělké pramenné mísy Českomoravské vrchoviny. Patří k nejvýznamnějším lokalitám nejenom na Vysočině, ale i v Česku,“ vyzdvihl Pavel Hájek. V území se prolínají rašelinné mokřady s loukami vzniklými hospodařením minulých generací a společně vytvářejí ideální podmínky pro řadu vzácných a výjimečných druhů rostlin i živočichů v čele s dalším pozůstatkem doby ledové – třtinou tuhou nebo evropsky významným druhem mechu – srpnatkou fermežovou a všivcem bahenním.

V letech 2021 až 2023 Kraj Vysočina rezervaci revitalizoval. V rámci projektu došlo ke kácení, kosení, stržení drnu a urovnání terénu. Vzniklo také několik mělkých vodních ploch a pramenných vývěrů. „Cílem bylo navázat na úspěšnou první fázi projektu z let 2013 až 2015, připravit vhodné podmínky pro cílové druhy organismů a podpořit celkovou biodiverzitu,“ přiblížil obnovu významného území radní s tím, že práce byly úspěšné, podařilo se rozšířit vodní plochy, navazující mokřady a druhovou pestrost tamních porostů.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4126745&id_org=450008